

576

USTAWA

z dnia 5 marca 2004 r.

o zmianie ustawy o usługach turystycznych oraz o zmianie ustawy — Kodeks wykroczeń

Art. 1. W ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. o usługach turystycznych (Dz. U. z 2001 r. Nr 55, poz. 578 oraz z 2003 r. Nr 124, poz. 1152 i Nr 203, poz. 1966) wprowadza się następujące zmiany:

1) po art. 1 dodaje się art. 1a w brzmieniu:

„Art. 1a. Przepisy ustawy dotyczące świadczenia usług hotelarskich w obiektach, o których mowa w art. 35 ust. 2, stosuje się także do rolników wynajmujących pokoje i miejsca na ustawienie namiotów w prowadzonych gospodarstwach rolnych.”;

2) w art. 3 pkt 7a otrzymuje brzmienie:

„7a) przewodnik turystyczny — osobę zawodowo oprowadzającą turystów lub odwiedzających po wybranych obszarach, miejscowościach i obiektach oraz udzielającą o nich informacji,”;

3) art. 7 i art. 8 otrzymują brzmienie:

„Art. 7. 1. Udzielenie, odmowa udzielenia, zmiana w tym ograniczenie zakresu terytorialnego zezwolenia, stwierdzenie wygaśnięcia lub cofnięcie zezwolenia, o którym mowa w art. 4 ust. 1, następuje w formie decyzji administracyjnej.

2. Organem właściwym do udzielenia, odmowy udzielenia, zmiany w tym ograniczenia zakresu terytorialnego zezwolenia, stwierdzenia wygaśnięcia lub cofnięcia zezwolenia, o którym mowa w art. 4 ust. 1, jest wojewoda właściwy dla siedziby przedsiębiorcy, a w wypadku przedsiębiorcy zagranicznego mającego siedzibę na terytorium państwa członkowskiego Unii Europejskiej — wybrany przez niego wojewoda.

3. Organem właściwym do udzielenia, odmowy udzielenia, zmiany w tym ograniczenia zakresu terytorialnego zezwolenia, stwierdzenia wygaśnięcia lub cofnięcia zezwolenia, o którym mowa w art. 4 ust. 1, przedsiębiorcy zagranicznemu, który utworzył oddział na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej zgodnie z przepisami ustawy, o której mowa w art. 1, jest wojewoda właściwy ze względu na siedzibę oddziału.

4. Wniosek o udzielenie zezwolenia, o którym mowa w art. 4 ust. 1, powinien zawierać:

1) oznaczenie przedsiębiorcy wraz z podaniem jego siedziby i adresu, a w wypadku gdy przedsiębiorcą jest

osoba fizyczna — miejsca zamieszkania i adresu,

2) określenie przedmiotu działalności: organizowanie imprez turystycznych lub pośredniczenie na zlecenie klientów w zawieraniu umów o świadczenie usług turystycznych,

3) określenie zakresu terytorialnego działalności objętej zezwoleniem,

4) wskazanie głównego miejsca wykonywania działalności objętej zezwoleniem (zakładu głównego) oraz oddziałów,

5) imiona i nazwiska osób upoważnionych do kierowania działalnością przedsiębiorstwa oraz działalnością jego oddziałów.

5. Do wniosku, o którym mowa w ust. 4, należy dołączyć dokumenty potwierdzające spełnienie warunków, o których mowa w art. 5 ust. 1 i 2:

1) odpowiednio odpis z Krajowego Rejestru Sądowego albo zaświadczenie o wpisie do ewidencji działalności gospodarczej lub ich odpowiedniki, w wypadku przedsiębiorcy zagranicznego mającego siedzibę na terytorium państwa członkowskiego Unii Europejskiej,

2) kopię wydanego przez właściwy urząd statystyczny zaświadczenia o numerze identyfikacyjnym REGON lub jego odpowiednika, w wypadku przedsiębiorcy zagranicznego mającego siedzibę na terytorium państwa członkowskiego Unii Europejskiej,

3) w odniesieniu do osób upoważnionych do kierowania działalnością przedsiębiorstwa oraz działalnością jego oddziałów:

a) odpis umowy o pracę, z wyłączeniem informacji o wysokości wynagrodzenia, lub inny dokument upoważniający do kierowania działalnością,

b) zaświadczenie o niekaralności za przestępstwa przeciwko zdrowiu i życiu, wiarygodności dokumentów, mieniu oraz przeciwko obrotowi gospodarczemu,

c) dokumenty potwierdzające posiadanie wykształcenia i praktyki, o których mowa w art. 6,

- 4) umowę gwarancji bankowej lub ubezpieczeniowej, albo umowę ubezpieczenia na rzecz klientów, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2.
  6. Zezwolenie, o którym mowa w art. 4 ust. 1, powinno zawierać w szczególności:
    - 1) numer zezwolenia,
    - 2) oznaczenie przedsiębiorcy wraz z jego numerem identyfikacyjnym REGON lub jego odpowiednikiem, w wypadku przedsiębiorcy zagranicznego mającego siedzibę na terytorium państwa członkowskiego Unii Europejskiej,
    - 3) wskazanie siedziby i adresu przedsiębiorcy, a w wypadku gdy przedsiębiorcą jest osoba fizyczna — miejsca zamieszkania i adresu,
    - 4) wskazanie adresu zakładu głównego oraz adresów oddziałów,
    - 5) określenie przedmiotu i zakresu terytorialnego działalności,
    - 6) imiona i nazwiska oraz daty urodzenia osób upoważnionych do kierowania działalnością przedsiębiorstwa oraz działalnością jego oddziałów,
    - 7) pouczenie o obowiązkach przedsiębiorcy w związku z prowadzeniem działalności gospodarczej objętej zezwoleniem oraz o skutkach związanych z niewywiązaniem się z tych obowiązków.
  7. Wojewoda odmawia udzielenia zezwolenia albo ogranicza jego zakres terytorialny w stosunku do wniosku o udzielenie zezwolenia, jeżeli przedsiębiorca nie spełnia wymagań niezbędnych do jego udzielenia.
  8. Przedsiębiorca jest obowiązany zgłaszać właściwemu wojewodzie zmiany danych zawartych we wniosku i załączonych dokumentach w terminie 14 dni od dnia powstania tych zmian.
  9. W wypadku zgłoszenia zmiany danych, o których mowa w ust. 6 pkt 2—6, właściwy wojewoda wydaje decyzję administracyjną o zmianie zezwolenia.
- Art. 8. 1. Wojewoda niezwłocznie przesyła kopię zezwolenia, o którym mowa w art. 4 ust. 1, kopię ostatecznej decyzji o zmianie w tym o ograniczeniu zakresu terytorialnego zezwolenia, cofnięciu, o stwierdzeniu wygaśnięcia zezwolenia oraz o stwierdzeniu prowadzenia działalności bez wymaganego zezwolenia, a także dane dotyczące formy zapewnienia pokrycia kosztów i zwrotu wpłat, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2, ministrowi właściwemu do spraw turystyki.
2. Minister właściwy do spraw turystyki, na podstawie ostatecznych decyzji i danych dotyczących form zapewnienia pokrycia kosztów i zwrotu wpłat, o których mowa w ust. 1, prowadzi centralny rejestr zezwoleń, zwany dalej „rejestrem”.
  3. W ramach rejestru prowadzi się także wykaz przedsiębiorców oraz wykaz obejmujący imiona i nazwiska oraz daty urodzenia osób kierujących działalnością przedsiębiorstwa w imieniu przedsiębiorców, którym cofnięto zezwolenie lub którzy prowadzili działalność bez wymaganego zezwolenia, wraz ze wskazaniem terminu, w którym upływa okres, o którym mowa w art. 10a ust. 2. Podstawą dokonania wpisu w wykazie jest ostateczna decyzja właściwego wojewody o cofnięciu zezwolenia lub o stwierdzeniu prowadzenia działalności, o której mowa w art. 4 ust. 1, bez wymaganego zezwolenia.
  4. Z wykazów, o których mowa w ust. 3, wykreśla się przedsiębiorcę oraz osobę kierującą działalnością przedsiębiorstwa w imieniu przedsiębiorcy, po upływie okresu, o którym mowa w art. 10a ust. 2.
  5. Wpisu do rejestru dokonuje się z urzędu, na podstawie ostatecznych decyzji i danych, o których mowa w ust. 1.
  6. Minister właściwy do spraw turystyki, w drodze rozporządzenia, określa szczegółowe zasady i tryb prowadzenia centralnego rejestru zezwoleń, wskazując w szczególności dokumenty i dane, na podstawie których dokonuje się wpisu do rejestru, oraz zakres danych gromadzonych w księdze rejestrowej i jej wzór.
  7. Wojewoda prowadzi ewidencję wydanych na terenie województwa zezwoleń i związanych z nimi umów gwarancji bankowej lub ubezpieczeniowej, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2, oraz udziela informacji o wydanych zezwoleniach na zasadach ustalonych dla rejestru.”;
- 4) w art. 9 po ust. 3 dodaje się ust. 4 w brzmieniu:
- „4. W razie ustalenia w wyniku kontroli, o której mowa w ust. 1, że przedsiębiorca prowadzi działalność bez wymaganego zezwolenia lub z przekroczeniem zakresu terytorialnego, wojewoda wydaje decyzję administracyjną o stwierdzeniu prowadzenia działalności, o której mowa w art. 4 ust. 1, bez wymaganego zezwolenia lub z przekroczeniem zakresu terytorialnego. Decyzja powinna w szczególności zawierać określenie przedsiębiorcy, który prowadził działalność bez wymaganego zezwolenia lub z przekroczeniem zakresu terytorialnego, imię i nazwisko oraz datę urodzenia osoby lub osób kierujących taką działalnością

oraz datę stwierdzenia prowadzenia działalności bez zezwolenia lub z przekroczeniem terytorialnego zakresu. W decyzji zamieszcza się także pouczenie o skutkach wynikających z art. 10a ust. 2 i 3.”;

5) w art. 10a ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Wojewoda cofa zezwolenie albo ogranicza jego zakres terytorialny, w wypadku gdy:

- 1) został zawiadomiony przez sąd o prawomocnym orzeczeniu zakazu prowadzenia przez przedsiębiorcę działalności objętej zezwoleniem,
- 2) przedsiębiorca naruszył obowiązki określone ustawą, powodując zagrożenie bezpieczeństwa lub dóbr osobistych klientów, a także poważne zagrożenie interesów majątkowych klientów,
- 3) przedsiębiorca nie usunie, w wyznaczonym terminie, stwierdzonych uchybień, pomimo wezwania, o którym mowa w art. 9 ust. 2,
- 4) przedsiębiorca nie przedłoży dokumentów potwierdzających zawarcie kolejnej umowy gwarancji lub ubezpieczenia, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2, przed upływem terminu obowiązywania umowy poprzedniej,
- 5) przedsiębiorca działa jednocześnie jako agent turystyczny, który:
  - a) prowadzi działalność na rzecz organizatora turystyki nieposiadającego zezwolenia lub
  - b) w umowie zawieranej z klientem nie wskazuje jednoznacznie właściwego organizatora turystyki, którego reprezentuje, lub
  - c) działa bez ważnej umowy agencyjnej,
- 6) przedsiębiorca używa zezwolenia lub powołuje się na posiadane zezwolenie organizatora turystyki lub pośrednika turystycznego, prowadząc działalność gospodarczą polegającą na sprzedaży prawa do korzystania z budynku lub pomieszczenia mieszkalnego w oznaczonym czasie w każdym roku, w celu wprowadzenia w błąd klientów co do rzeczywistego charakteru prowadzonej przez siebie działalności.”;

6) w art. 10b dotychczasową treść oznacza się jako ust. 1 i dodaje się ust. 2 w brzmieniu:

„2. Prowadzenie przez agenta turystycznego działalności, o której mowa w ust. 1, jest traktowane jak prowadzenie działalności przez organizatora turystyki bez wymaganego zezwolenia. Przepis art. 10a ust. 2 stosuje się odpowiednio.”;

7) w art. 15 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Powierzenie przez organizatora turystyki wykonywania zadań przewodnika turystycznego lub pilota wycieczek osobie nieuprawnionej lub nieposiadającej znajomości języka, o którym mowa w art. 31, albo nieposiadającej ak-

tualnego zaświadczenia lekarskiego o braku przeciwwskazań do wykonywania zadań przewodnika turystycznego lub pilota wycieczek, wydanego zgodnie z przepisami wymienionymi w art. 23 ust. 1, może stanowić podstawę cofnięcia lub ograniczenia zakresu terytorialnego zezwolenia, o którym mowa w art. 4 ust. 1.”;

8) w art. 19a wyrazy „art. 10b” zastępuje się wyrazami „art. 10b ust. 1”;

9) art. 20 otrzymuje brzmienie:

„Art. 20. 1. Przewodnikiem turystycznym lub pilotem wycieczek może być osoba, która posiada uprawnienia określone ustawą.

2. Do zadań przewodnika turystycznego należy oprowadzanie wycieczek oraz fachowe udzielanie ich uczestnikom informacji o kraju, odwiedzanych miejscowościach, obszarach i obiektach.

3. Do zadań pilota wycieczek należy sprawowanie, w imieniu organizatora turystyki, opieki nad uczestnikami imprezy turystycznej w niezbędnym zakresie, wynikającym z charakteru imprezy, czuwanie nad sposobem wykonywania usług świadczonych na rzecz uczestników podczas imprezy oraz przyjmowanie od nich reklamacji dotyczących świadczonych im usług, a także reprezentowanie organizatora turystyki wobec kontrahentów świadczących usługi w trakcie trwania imprezy.

4. Pilot wycieczek ma obowiązek potwierdzić klientowi przyjęcie reklamacji, a w wypadku jej niezafatwienia, przekazania jej niezwłocznie organizatorowi turystyki.

5. W wypadku odmowy uwzględnienia reklamacji organizator turystyki jest obowiązany szczegółowo uzasadnić na piśmie przyczyny odmowy.

6. Jeżeli organizator turystyki nie ustosunkuje się do reklamacji na piśmie, w terminie 30 dni od dnia zakończenia imprezy turystycznej, a w wypadku zgłoszenia tej reklamacji po zakończeniu imprezy turystycznej w terminie 30 dni od jej złożenia, uważa się, że uznał reklamację za uzasadnioną.”;

10) w art. 21 w ust. 1 pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) przewodników terenowych dla poszczególnych województw, regionów oraz tras turystycznych.”;

11) w art. 22 pkt 5 otrzymuje brzmienie:

„5) odbyła szkolenie teoretyczne i praktyczne oraz zdała egzamin na przewodnika turystycznego lub na pilota wycieczek, z zastrzeżeniem art. 22a.”;

12) po art. 22 dodaje się art. 22a w brzmieniu:

„Art. 22a. 1. Osoby wymienione w art. 49 ust. 1, które nie potwierdziły posiadanych uprawnień w terminie określonym w art. 49 ust. 2, dopuszcza się odpowiednio do egzaminu na przewodnika turystycznego lub pilota wycieczek bez konieczności odbycia szkolenia teoretycznego i praktycznego.

2. Osoby posiadające uprawnienia przewodnika turystycznego dopuszcza się do egzaminu umożliwiającego uzyskanie uprawnień obejmujących dodatkowy zakres terytorialny bez konieczności odbycia szkolenia teoretycznego i praktycznego.”;

13) art. 23 i art. 24 otrzymują brzmienie:

„Art. 23. 1. Osoba ubiegająca się o nadanie uprawnień przewodnika turystycznego lub pilota wycieczek podlega badaniom lekarskim wstępnym, a osoba posiadająca takie uprawnienia — badaniom okresowym, w trybie i zakresie określonych w przepisach o badaniach lekarskich pracowników.

2. Przewodnik turystyczny lub pilot wycieczek, który nie przedstawi właściwemu wojewodzie aktualnego zaświadczenia lekarskiego o braku przeciwwskazań do wykonywania zadań przewodnika turystycznego lub pilota wycieczek, wydanego zgodnie z przepisami, o których mowa w ust. 1, nie może wykonywać zadań wymagających posiadania odpowiednio uprawnień przewodnika turystycznego lub pilota wycieczek.

Art. 24. 1. Szkolenie, o którym mowa w art. 22 pkt 5, mogą prowadzić jednostki organizacyjne lub osoby upoważnione na podstawie decyzji administracyjnej wojewody właściwego ze względu na ich siedzibę lub miejsce zamieszkania, a w wypadku jednostek organizacyjnych lub osób mających siedzibę lub miejsce zamieszkania na terytorium państwa członkowskiego Unii Europejskiej — wybranego przez nich wojewody, zwane dalej „organizatorami szkolenia”, które:

- 1) do prowadzenia zajęć teoretycznych dysponują kadrą wykładowców posiadających wykształcenie wyższe,
- 2) do prowadzenia zajęć praktycznych dysponują kadrą instruktorów posiadających udokumentowaną praktykę w zakresie wykonywania zadań odpowiednio przewodnika turystycznego lub pilota wycieczek w wymiarze co najmniej 50 dni w okresie 5 lat poprzedzających

dzień złożenia wniosku o udzielenie upoważnienia,

3) zapewnią warunki umożliwiające realizację zajęć, w tym także praktycznych, oraz odpowiednią obsługę biurową wraz z przechowywaniem i udostępnianiem dokumentacji szkolenia.

2. Potwierdzeniem posiadania praktyki, o której mowa w ust. 1 pkt 2, jest zaświadczenie wydane przez organizatora turystyki lub jednostkę organizacyjną powierzającą zadania odpowiednio przewodnika turystycznego lub pilota wycieczek.

3. Upoważnienie, o którym mowa w ust. 1, wydaje się na przeprowadzenie jednego szkolenia lub na stałe.

4. Decyzja, o której mowa w ust. 1, powinna zawierać w szczególności:

- 1) numer upoważnienia,
- 2) oznaczenie organu udzielającego upoważnienia,
- 3) datę wydania upoważnienia,
- 4) oznaczenie organizatora szkolenia,
- 5) wskazanie siedziby i adresu zakładu głównego organizatora szkolenia oraz oddziałów,
- 6) imię i nazwisko osoby (osób) kierujących szkoleniem,
- 7) określenie przedmiotu i zakresu szkolenia,
- 8) okres, na który udziela się upoważnienia stosownie do ust. 3,
- 9) pouczenie o obowiązkach organizatora szkolenia w związku z prowadzeniem działalności objętej upoważnieniem oraz o skutkach związanych z niewywiązaniem się z tych obowiązków.

5. Organizator szkolenia jest obowiązany zgłaszać organowi, który udzielił upoważnienia, zmiany danych, o których mowa w ust. 4 pkt 5 i 6.

6. W wypadku zgłoszenia zmian danych, o których mowa w ust. 4 pkt 5 i 6, organ, który udzielił upoważnienia, wydaje decyzję administracyjną o zmianie upoważnienia.

7. Upoważnienie może zostać cofnięte, jeżeli organizator szkolenia przestał spełniać warunki określone w ust. 1 lub gdy szkolenie jest prowadzone niezgodnie z wydanym upoważnieniem.”;

14) po art. 24 dodaje się art. 24a i 24b w brzmieniu:

„Art. 24a. 1. Wojewoda jest upoważniony do kontroli organizatorów szkoleń w zakresie:

- 1) spełniania wymagań niezbędnych do uzyskania upoważnienia,
  - 2) zgodności prowadzonej działalności z wydanym upoważnieniem.
2. Kontroli, o której mowa w ust. 1, dokonują osoby imiennie upoważnione przez wojewodów.
  3. Wojewoda może wezwać organizatora szkolenia do usunięcia stwierdzonych uchybień w wyznaczonym terminie, pod rygorem cofnięcia upoważnienia.
  4. Cofnięcie upoważnienia do szkolenia oraz stwierdzenie jego prowadzenia bez wymaganego upoważnienia następuje w formie decyzji administracyjnej.
  5. Organizator szkolenia, któremu cofnięto upoważnienie do szkolenia, a także organizator szkolenia, który prowadził szkolenie bez wymaganego upoważnienia, nie może uzyskać żadnego z upoważnień, o których mowa w art. 24 ust. 3, w okresie 3 lat od daty wydania decyzji o cofnięciu upoważnienia lub o stwierdzeniu prowadzenia szkolenia bez wymaganego upoważnienia.

Art. 24b. Minister właściwy do spraw turystyki, w drodze rozporządzenia, określi:

- 1) warunki, jakie powinien spełniać organizator szkolenia ubiegający się o upoważnienie do szkolenia przewodników turystycznych i pilotów wycieczek, z uwzględnieniem w szczególności warunków materialnych umożliwiających realizację zajęć, kwalifikacji kadry wykładowców i instruktorów, oraz warunki przechowywania i udostępniania dokumentacji szkolenia,
- 2) warunki, jakim powinien odpowiadać wniosek o upoważnienie do szkolenia przewodników turystycznych i pilotów wycieczek oraz tryb i szczegółowe zasady kontroli szkoleń, z uwzględnieniem w szczególności dokumentów, jakie powinny być załączane do wniosku oraz ze szczególnym uwzględnieniem zakresu, procedury i częstotliwości dokonywania kontroli szkoleń.”;

15) art. 25 otrzymuje brzmienie:

„Art. 25. 1. Egzamin przeprowadza komisja egzaminacyjna powoływana przez wojewodę właściwego ze względu na:

- 1) obszar uprawnień — dla przewodników turystycznych,
- 2) miejsce organizacji kursu — dla pilotów wycieczek.

2. W wypadku gdy obszar uprawnień, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, obejmuje terytorium wykraczające poza jedno województwo, egzamin przeprowadza komisja egzaminacyjna powoływana przez wojewodę właściwego ze względu na zakres terytorialny jednej z części obszaru, którego dotyczą uprawnienia przewodnika turystycznego.

3. Wyboru komisji egzaminacyjnej w wypadku, o którym mowa w ust. 2, dokonuje osoba ubiegająca się o nadanie uprawnień przewodnika turystycznego.

4. Do komisji egzaminacyjnych, o których mowa w ust. 1 i 2, powołuje się przedstawiciele stowarzyszeń zrzeszających przewodników turystycznych i pilotów wycieczek oraz organizacji zrzeszających organizatorów turystyki, a także przedstawiciela wojewódzkiego konserwatora zabytków, jeżeli na obszarze objętym uprawnieniami, o które ubiega się kandydat na przewodnika turystycznego, znajdują się obiekty zabytkowe i muzea.

5. Do komisji egzaminacyjnych, o których mowa w ust. 1 i 2, można powołać także nauczycieli akademickich specjalizujących się w dziedzinie turystyki.

6. Za sprawdzenie kwalifikacji osób ubiegających się o uprawnienia przewodnika turystycznego lub pilota wycieczek oraz za sprawdzenie znajomości języka obcego przewodnika turystycznego lub pilota wycieczek pobiera się opłaty.”;

16) art. 27—29 otrzymują brzmienie:

„Art. 27. Uprawnienia przewodnika turystycznego lub pilota wycieczek cofa się, jeżeli przewodnik turystyczny lub pilot wycieczek:

- 1) zostanie skazany prawomocnym wyrokiem za popełnienie przestępstwa, o którym mowa w art. 22 pkt 4,
- 2) nie zda egzaminu sprawdzającego, o którym mowa w art. 26 ust. 2,
- 3) wykonuje zadania przewodnika turystycznego lub pilota wycieczek, nie przedstawiając uprzednio właściwemu wojewodzie aktualnego orzeczenia o braku przeciwwskazań do wykonywania zadań odpowiednio przewodnika turystycznego lub pilota wycieczek, wydanego zgodnie z art. 23.

Art. 28. 1. Uprawnienia przewodnika turystycznego i pilota wycieczek osobom będącym obywatelami Rzeczypospolitej Polskiej nadaje, odmawia nadania, zawiesza i przywraca oraz cofa wojewoda wła-

- ściwy dla miejsca ich zamieszkania, a w wypadku nieposiadania miejsca zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej — wojewoda wybrany przez te osoby ubiegające się o te uprawnienia, w formie decyzji administracyjnej, z zastrzeżeniem ust. 2 i 3.
2. Uprawnienia przewodnika turystycznego lub pilota wycieczek osobom niebędącym obywatelami Rzeczypospolitej Polskiej, nieposiadającym miejsca zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, spełniającym warunki określone w art. 22, nadaje, odmawia ich nadania, zawiesza, przywraca oraz cofa wojewoda wybrany przez osobę ubiegającą się o te uprawnienia.
  3. Uprawnienia przewodnika turystycznego lub pilota wycieczek obywatelom państw członkowskich Unii Europejskiej nieposiadającym miejsca zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, którzy nabyli kwalifikacje do wykonywania zawodu przewodnika turystycznego lub pilota wycieczek w tych państwach, nadaje, zawiesza, przywraca oraz cofa wojewoda wybrany przez osobę ubiegającą się o te uprawnienia. Podstawę do nadania uprawnień stanowi decyzja ministra właściwego do spraw turystyki o uznaniu kwalifikacji do wykonywania zawodu przewodnika turystycznego lub pilota wycieczek na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, wydana na podstawie odrębnych przepisów.
  4. Ewidencję nadanych uprawnień przewodnika turystycznego i pilota wycieczek prowadzą wojewodowie, o których mowa w ust. 1—3.
  5. Nadanie uprawnień przewodnika turystycznego i pilota wycieczek dokumentuje się poprzez wydanie odpowiedniej legitymacji i identyfikatora.
- Art. 29. 1. Osoby wykonujące zadania przewodnika turystycznego lub pilota wycieczek podlegają kontroli. Kontrola obejmuje:
- 1) posiadanie uprawnień co do ich obszaru i ważności,
  - 2) poprawność wykonywania zadań przewodnika turystycznego i pilota wycieczek.
2. Kontroli podlega także zapewnienie przez organizatorów turystyki opieki przewodnika turystycznego lub pilota wycieczek nad uczestnikami imprezy turystycznej, przewidzianej w art. 30 i art. 31.
  3. Kontroli, o której mowa w ust. 1 i 2, dokonują osoby imiennie upoważnione przez wojewodów.
  4. Osoby dokonujące kontroli powiadamiają o stwierdzonych uchybieniach wojewodę właściwego ze względu na miejsce dokonanej kontroli.
  5. Wojewoda, o którym mowa w ust. 4, przekazuje otrzymane wyniki kontroli wojewodzie, który nadał uprawnienia przewodnikowi turystycznemu lub pilotowi wycieczek.”;
- 17) w art. 30 ust. 1 otrzymuje brzmienie:
- „1. Organizatorzy turystyki podlegający obowiązkowi uzyskania zezwolenia, o którym mowa w art. 4 ust. 1, organizujący wycieczki, w których uczestniczy co najmniej 10 osób realizujących wspólny program, są obowiązani, jeżeli umowa nie stanowi inaczej, zapewnić uczestnikom opiekę osób posiadających uprawnienia:
- 1) przewodnika turystycznego — dla wycieczek w kraju,
  - 2) pilota wycieczek — dla wycieczek w kraju i za granicą.”;
- 18) art. 31 otrzymuje brzmienie:
- „Art. 31. 1. Organizator turystyki organizujący wycieczki za granicą jest obowiązany zapewnić opiekę pilota wycieczek posiadającego znajomość języka powszechnie znanego w kraju odwiedzanym lub języka uzgodnionego z kontrahentem zagranicznym.
2. Organizator turystyki organizujący wycieczki dla turystów z zagranicy jest obowiązany zapewnić usługi przewodnika turystycznego i opiekę pilota wycieczek posiadających znajomość języka obcego umożliwiającą swobodny kontakt z uczestnikami lub języka uzgodnionego z kontrahentem zagranicznym.”;
- 19) w art. 33 ust. 3 otrzymuje brzmienie:
- „3. Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw turystyki, w drodze rozporządzenia, określi sposób wykonywania funkcji przewodnika turystycznego w muzeach i zabytkach oraz szkolenia, ze szczególnym uwzględnieniem specyfiki zbiorów muzealnych i zabytków w programach szkoleń.”,
- 20) uchyla się art. 33a;
- 21) art. 34 otrzymuje brzmienie:
- „Art. 34. 1. Minister właściwy do spraw turystyki, w drodze rozporządzenia, określi:

- 1) właściwość terytorialną wojewodów powołujących komisje egzaminacyjne dla przewodników turystycznych i pilotów wycieczek, z uwzględnieniem w szczególności podziału administracyjnego kraju,
  - 2) kwalifikacje, skład, sposób powoływania i odwoływania członków komisji egzaminacyjnych, o których mowa w art. 25, zasady egzaminowania kandydatów na przewodników turystycznych i pilotów wycieczek oraz wzór świadectwa wydawanego przez te komisje, ze szczególnym uwzględnieniem sposobu powoływania zespołów egzaminacyjnych,
  - 3) warunki, jakim powinien odpowiadać wniosek o nadanie uprawnień przewodnika turystycznego i pilota wycieczek, z uwzględnieniem w szczególności dokumentów, jakie powinny być załączane do wniosku,
  - 4) programy szkolenia kandydatów na przewodników turystycznych i pilotów wycieczek, z uwzględnieniem w szczególności minimalnego wymiaru godzin zajęć dla poszczególnych przedmiotów stanowiących program szkolenia,
  - 5) warunki uzyskiwania poszczególnych klas przewodników górskich, zakres terytorialny uprawnień przewodników górskich i stopień trudności tras oraz wycieczek prowadzonych przez przewodników górskich posiadających uprawnienia określonej klasy, ze szczególnym uwzględnieniem programów podstawowego szkolenia specjalistycznego oraz programów uzupełniającego szkolenia dla przewodników górskich poszczególnych klas,
  - 6) miasta i obszary, na których organizatorzy turystyki, zgodnie z art. 30 ust. 1, mają obowiązek zapewnienia opieki przewodnika turystycznego, ze szczególnym uwzględnieniem największych miast o znaczeniu historycznym i kulturowym oraz obszarów posiadających szczególne walory turystyczne,
  - 7) skład i zasady działania komisji egzaminacyjnych języków obcych, o których mowa w art. 32 ust. 3, wzór świadectwa wydawanego przez te komisje oraz tryb wyłaniania kandydatów do umieszczenia na liście ministra właściwego do spraw turystyki, o której mowa w art. 32 ust. 3, ze szczególnym uwzględnieniem wymagań, które kandydaci do umieszczenia na tej liście powinni spełniać, oraz sposobu dokumentowania tych wymagań,
  - 8) wysokość opłat za sprawdzenie kwalifikacji osób ubiegających się o uprawnienia przewodnika turystycznego lub pilota wycieczek, sprawdzenie znajomości języka obcego przez komisję egzaminacyjną języków obcych, o której mowa w art. 32 ust. 3, oraz wysokość wynagrodzenia egzaminatorów, z uwzględnieniem w szczególności wysokości opłat za poszczególne części egzaminów, zasad ich zwrotu w wypadku nieprzystąpienia do egzaminu oraz zasad wynagradzania egzaminatorów za przygotowywanie pytań do egzaminu,
  - 9) wzory dokumentów potwierdzających posiadanie uprawnień przewodnika turystycznego i pilota wycieczek, a także tryb okazywania legitymacji przewodnika turystycznego i pilota wycieczek upoważnionym organom oraz sposób noszenia identyfikatorów podczas wykonywania zadań przewodnika turystycznego lub pilota wycieczek, ze szczególnym uwzględnieniem danych dotyczących rodzaju potwierdzanych uprawnień i terminów ważności tych uprawnień.
2. Minister właściwy do spraw turystyki ogłasza, w drodze obwieszczenia, na wniosek wojewody lub wojewodów, zakres terytorialny regionów oraz przebieg tras turystycznych, o których mowa w art. 21 ust. 1 pkt 3.
  3. Wniosek, o którym mowa w ust. 2, powinien zawierać:
    - 1) określenie regionu, ze szczególnym uwzględnieniem przebiegu jego granic lub określenie przebiegu trasy turystycznej,
    - 2) uzasadnienie zawierające w szczególności opis miejscowości i obiektów o znaczeniu historycznym, kulturowym i krajobrazowym lub posiadających szczególne znaczenie turystyczne, znajdujących się na trasach turystycznych.”;
- 22) w art. 35 w ust. 1 pkt 1 otrzymuje brzmienie:
- „1) wymagania co do wielkości obiektu, jego wyposażenia oraz zakresu świadczonych usług, ustalone dla rodzaju i kategorii, do których obiekt został zaszeregowany,”;

23) w art. 36 pkt 4 otrzymuje brzmienie:

„4) kempingi (campingi) — obiekty strzeżone, umożliwiające nocleg w namiotach, samochodach mieszkalnych (campobusach) i przyczepach samochodowych, przyrządzanie posiłków, parkowanie samochodów, a także świadczące usługi związane z pobytem klientów; obiekty te mogą dodatkowo umożliwiać nocleg w domkach turystycznych lub innych obiektach stałych,”;

24) w art. 37 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) kempingów (campingów) — cztery kategorie oznaczone gwiazdkami,”;

25) art. 39 otrzymuje brzmienie:

„Art. 39. 1. Przed rozpoczęciem świadczenia usług hotelarskich w obiekcie hotelarskim, o którym mowa w art. 35 ust. 1, przedsiębiorca jest obowiązany uzyskać zaszeregowanie tego obiektu do odpowiedniego rodzaju i kategorii.

2. W razie rozpoczęcia świadczenia usług w obiekcie hotelarskim, który posiada zaszeregowanie, o którym mowa w ust. 1, przedsiębiorca jest obowiązany wystąpić do właściwego wojewody o potwierdzenie lub zmianę dotychczasowego zaszeregowania.

3. Przed rozpoczęciem świadczenia usług hotelarskich w obiekcie, o którym mowa w art. 35 ust. 2, przedsiębiorca lub rolnik zamierzający świadczyć usługi hotelarskie w gospodarstwie rolnym jest obowiązany zgłosić ten obiekt do ewidencji wymienionej w art. 38 ust. 3.

4. Przedsiębiorcy świadczący usługi hotelarskie w obiektach, o których mowa w art. 35, mają obowiązek informowania właściwego organu o okolicznościach powodujących zmianę rodzaju lub kategorii obiektu hotelarskiego oraz o zakończeniu świadczenia usług hotelarskich.

5. Rolnicy świadczący usługi hotelarskie w gospodarstwie rolnym mają obowiązek informowania właściwego organu o zakończeniu świadczenia usług hotelarskich.”;

26) po art. 39 dodaje się art. 39a w brzmieniu:

„Art. 39a. 1. Przedsiębiorca, który zamierza rozpocząć świadczenie usług hotelarskich w obiekcie hotelarskim, może ubiegać się o przyrzeczenie zaszeregowania obiektu hotelarskiego do odpowiedniego rodzaju i kategorii, zwane dalej „promesą”.

2. Promesę wydaje, na wniosek przedsiębiorcy, wojewoda właściwy ze względu na miejsce położenia obiektu hotelarskiego.

3. Promesa jest wydawana w formie decyzji administracyjnej na czas określony nie dłuższy niż dwa lata.

4. Wniosek, o którym mowa w ust. 2, powinien zawierać w szczególności:

1) oznaczenie przedsiębiorcy wraz z podaniem jego siedziby i adresu, a w wypadku gdy przedsiębiorcą jest osoba fizyczna — miejsca zamieszkania i adresu,

2) nazwę obiektu, jeżeli usługi będą świadczone z użyciem nazwy własnej obiektu,

3) określenie położenia obiektu, wraz z podaniem jego adresu,

4) wskazanie rodzaju obiektu hotelarskiego i kategorii, o które ubiega się przedsiębiorca.

5. Do wniosku dołącza się ostateczną decyzję o pozwoleniu na budowę lub zmianę sposobu użytkowania obiektu.

6. W okresie ważności promesy przedsiębiorca nie może świadczyć usług hotelarskich w obiekcie, z zastrzeżeniem ust. 7. Przedsiębiorca może używać nazwy rodzajowej i oznaczenia kategorii do celów informacyjnych i promocyjnych obiektu hotelarskiego.

7. Wojewoda może, w drodze postanowienia, zezwolić na rozpoczęcie świadczenia usług hotelarskich przez przedsiębiorcę, który otrzymał promesę, po złożeniu przez niego kompletnego wniosku o zaszeregowanie obiektu hotelarskiego do odpowiedniego rodzaju i kategorii.”;

27) art. 42 otrzymuje brzmienie:

„Art. 42. 1. Zaszeregowanie, odmowa zaszeregowania, potwierdzenie zaszeregowania bądź zmiana zaszeregowania obiektu hotelarskiego do określonego rodzaju, nadanie, odmowa nadania lub zmiana kategorii, odmowa wpisu do ewidencji obiektów hotelarskich i wykreślenie z ewidencji obiektów hotelarskich, a także nakazanie wstrzymania świadczenia usług hotelarskich następuje w formie decyzji administracyjnej.

2. Podstawą odmowy wpisu do ewidencji obiektów hotelarskich jest decyzja o odmowie zaszeregowania lub o odmowie potwierdzenia zaszeregowania obiektu hotelarskiego do określonego rodzaju i kategorii.”;

28) art. 45 otrzymuje brzmienie:

„Art. 45. Minister właściwy do spraw turystyki, w drodze rozporządzenia, określa:

- 1) wymagania dla poszczególnych rodzajów i kategorii obiektów hotelarskich co do wyposażenia oraz zakresu świadczonych usług, w tym usług gastronomicznych, oraz warunki dopuszczenia odstępstw od tych wymagań, ze szczególnym uwzględnieniem wymagań w zakresie:
  - a) zewnętrznych elementów zagospodarowania i urządzenia,
  - b) instalacji i urządzeń technicznych,
  - c) podstawowych elementów dotyczących funkcji, programu obsługowego i użyteczności obiektu,
  - d) części mieszkalnej,
  - e) oferty usług podstawowych i uzupełniających,
- 2) szczegółowe zasady i tryb zaliczania obiektów hotelarskich do poszczególnych rodzajów i kategorii, z uwzględnieniem w szczególności sposobu oceny obiektu hotelarskiego,
- 3) sposób dokumentowania spełnienia wymagań, o których mowa w art. 35 ust. 1 pkt 2, z uwzględnieniem w szczególności rodzajów dokumentów, jakie powinny być dołączone do wniosku o zaszeregowanie,
- 4) minimalne wymagania co do wyposażenia obiektów świadczących usługi hotelarskie, o których mowa w art. 35 ust. 2, ze szczególnym uwzględnieniem wymagań w zakresie zagospodarowania terenu, określenia wyposażenia podstawowego oraz norm dotyczących jednostek mieszkalnych i ich wyposażenia,
- 5) tryb sprawowania kontroli nad przestrzeganiem w poszczególnych obiektach wymagań co do wyposażenia i świadczenia usług, odpowiadających rodzajowi i kategorii obiektu, o których mowa w art. 40, z uwzględnieniem w szczególności częstotliwości dokonywania kontroli i warunków kontroli,
- 6) sposób prowadzenia ewidencji obiektów hotelarskich oraz innych obiektów, w których są świadczone usługi hotelarskie, ze szczególnym uwzględnieniem danych, jakie powinna zawierać karta ewidencyjna obiektów hotelarskich, a także innych obiektów, w których są świadczone usługi hotelarskie.”;

29) w art. 51a w ust. 2 wyrazy „art. 34 ust. 2 pkt 3” zastępuje się wyrazami „art. 34 ust. 1 pkt 8”.

Art. 2. W ustawie z dnia 20 maja 1971 r. — Kodeks wykroczeń (Dz. U. Nr 12, poz. 114, z późn. zm.¹⁾) w art. 60¹ w § 4 po pkt 2 dodaje się pkt 2a w brzmieniu:

„2a) świadcząc usługi hotelarskie, używa oznaczeń, które mogą wprowadzić klientów w błąd co do rodzaju lub kategorii obiektu hotelarskiego,”.

Art. 3. Do postępowań w sprawach o udzielenie zezwolenia na organizowanie imprez turystycznych oraz o udzielenie zezwolenia na pośredniczenie na zlecenie klientów w zawieraniu umów o świadczenie usług turystycznych, wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie ustawy, stosuje się przepisy dotychczasowe.

Art. 4. Sprawy o nadanie, zawieszenie, przywrócenie oraz cofnięcie uprawnień przewodnika turystycznego lub pilota wycieczek osobom niebędącym obywatelami Rzeczypospolitej Polskiej, nieposiadającym miejsca zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, wszczęte przed dniem wejścia w życie ustawy, zostaną rozpatrzone przez wojewodów właściwych do rozpatrzenia sprawy na podstawie dotychczasowych przepisów.

Art. 5. Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 34 i 45 ustawy, o której mowa w art. 1, zachowują moc do czasu wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie niniejszej ustawy, nie dłużej niż przez 3 miesiące od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 6. Ogłoszenie tekstu jednolitego ustawy o usługach turystycznych nastąpi w terminie 6 miesięcy od dnia ogłoszenia niniejszej ustawy.

Art. 7. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 maja 2004 r.

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej: *A. Kwaśniewski*

¹⁾ Zmiany ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1981 r. Nr 24, poz. 124, z 1982 r. Nr 16, poz. 125, z 1983 r. Nr 6, poz. 35 i Nr 44, poz. 203, z 1984 r. Nr 54, poz. 275, z 1985 r. Nr 14, poz. 60 i Nr 23, poz. 100, z 1986 r. Nr 39, poz. 193, z 1988 r. Nr 20, poz. 135 i Nr 41, poz. 324, z 1989 r. Nr 34, poz. 180, z 1990 r. Nr 51, poz. 297, Nr 72, poz. 422 i Nr 86, poz. 504, z 1991 r. Nr 75, poz. 332 i Nr 91, poz. 408, z 1992 r. Nr 24, poz. 101, z 1994 r. Nr 123, poz. 600, z 1995 r. Nr 6, poz. 29 i Nr 60, poz. 310, z 1997 r. Nr 54, poz. 349, Nr 60, poz. 369, Nr 85, poz. 539, Nr 98, poz. 602, Nr 104, poz. 661, Nr 106, poz. 677, Nr 111, poz. 724, Nr 123, poz. 779, Nr 133, poz. 884 i Nr 141, poz. 942, z 1998 r. Nr 113, poz. 717, z 1999 r. Nr 83, poz. 931 i Nr 101, poz. 1178, z 2000 r. Nr 22, poz. 271, Nr 73, poz. 852, Nr 74, poz. 855 i Nr 117, poz. 1228, z 2001 r. Nr 100, poz. 1081, Nr 106, poz. 1149, Nr 125, poz. 1371, Nr 128, poz. 1409 i Nr 129, poz. 1438, z 2002 r. Nr 19, poz. 185, Nr 25, poz. 253 i Nr 135, poz. 1145 oraz z 2004 r. Nr 11, poz. 95.